మహాపాతకఘోరకథ

—(*)—

తొల్లి మహాపాతక ఘోరంబను నొక్క పట్టనం బుండెనట- అందు పంచమహాపాతకుఁడను రాజు వసియించి యచ్చటి ప్రజల నేలుచుండెనట.

ఆట్టిసమయంబున నడచిన దేమన్నను.

విక్రమార్కుండను రాజు భూమండలం బేలుచుండి లోకంబున నెందెందేమివిశేషంబులు గలవో యవి యెల్లం జూచుతలంపునం దనమంత్రి యగు భట్టియుం దానును బ్రచ్ఛన్న వేషంబునం ద్రిమ్మరుచు యదృచ్ఛాగతి నవ్వగరంబు పొంతకే తెంచెనట

అయ్యెడ భట్టి తక్రాలోచితకార్యవశంబున నొక్కచో నిలిచియుండ విక్రమాదిత్యుండు కుతూహలంబున నున్నగా నడతెంచుచు నంతికంబున జననిబిడ సంచారంబు గాంచి యీచేరువ నెయ్యది యూరుండు దపలయునని యూహించి జన సంచారమార్గంబు గాడ నెయ్యగు నంటియా మ్మహాపాతక ఘోరంబుం జొచ్చెనంత.

ఒక్కయెంటికంటికెదురుగా నొకటంగా రొక్క నింటుంగా నొం జూచియుంతని వేషభాషలనీత. రంగం

తుకుఁడని రొఁ తలంగియుట్టనియె.

ఓ హెూక్షత్రియ కుమారా యెంత కాలంబున నీచ్ఛటిక విచ్చేసితివి నేమమూ- ఇఁతవడవు దేశాంతరంబున నుండుటకుం గారణంబేమి- మంచిది దైవాధీనమున బాగయ్యె.

అనవుడు నా రాజు విస్మయస్తిమిత లోచనుండై యెన్నఁడుం దానెఱుంగ నిచోటం దన్నెఱింగినట్లు చెప్పుచుండు నీవింత యెందుంజూడనని మనంబున నేపి వారింపుచుండె.

వెండియు నాతుంటరి- యేమయ్యా యూరక నూచుచున్నావు- ఇంతలోనే నన్ను మఱచితివో- నన్నెన్నఁడుఁ జూడవు- ఇప్పుడైనం దలంపునకుఁ బ్చలేనా యని తన్నుఁ జూపుచుండె.

అదియాలకించి మానిని బోలు మానిసులు లోకంబున నుందురు- కావున నితండు తాఁ జూచినవాఁడె యొక్కండని తలంచెనని యూహించి- అయ్యా నేనెప్పుడును నీచ్ఛటికి వచ్చిన వాఁడఁ గాను నీవు నావంటివాని నెవ్వనిఁ జూచి యుండి యితండు నేననుకొనుచున్నావు.

అనవుడు వాసాహసి- ఔరా- యేమి యింతే- ఇది కాలస్వభావంబె గాఁబోలును- ప్రత్యక్షముగా నాతోడఁ జిరకాలము సహవాసము చేసిన నిన్ను నేనెఱుంగనే- యనినవ్వి, యెగతాళి సేయుచున్నావు పో-

ఆంతకేమివచ్చె- సావకాశ సమయంబు సమున్న వలెనగరాలిమాటల వాడికొందము- ఇప్పుడు కార్య త్వరగలదు- కావునఁజక్కఁగానొక్కనిమిషఁబునుదు ళుము- నాకన్నెరులు గైకొన్నందుకు నీయభీష్టకార్యం బునిన్నటిల్లెనే- చెప్పుసంతసిల్లెదననిరాయె.

అదివినియారాజా- మతిలోనబ్బురపాటుతో సయ్యానీవనునది నాకేమియుందెలియదు- కన్నెరుల నిచెప్పుచున్నావదియేమనెను.

అదివినియప్పలువ- యక్కటాయెంతకృత ఘ్నుండవైతివి- ఉపకారంబు పొందినవారలు ప్రత్యు పకారంబుసేయకుండినంబోనిమ్ము- చేసినయుపకార ముంగూడలేదందురే- ఇదియేమిదుర్మార్గము- చాలుఁజా లుసిగ్గుపడుచున్నునీవాంటికంటితోనున్నట్టెప్పుడిట్టి వాఁడవని నిన్నెఱుంగనైతిని- అప్పుడెన్ని ధర్మప్రవ దనంబులుఁజేసితివి- ఇప్పుడిట్లుమొదటికెమోసంబు సేయఁబూనితివా- బాగుబాగు- వినసేమిచెతిరా- ఈప్రదేశంబు దిక్కుమాలినదియైయుండలేదు- ఇది రాజధాని ఇందుమహారాజు నానవెట్టైదను- సీవునా తోఁగూడఁవచ్చియేలికసేయతీర్పునకొడంబడియట్ట నైయభీష్టంబుగ నేగుదువుగాక- రమ్మనిరాయె.

అదియెల్ల నాకర్ణించి యానరపుంగవుండు వి భ్రాంతుండై యిదియేమి స్వప్నంబా- ఉన్మాదంబా-

యిట్టి యింత సన్నదుం జూడననితనంబు నందడబడు
చుండియు నతిధీరుండు గావునంగానిమ్మిదియేమగు
నో పర్యవసానంబుం జూతమని నిష్క్రమించి - య
ట్లు కానిమ్ము - రాజగృహంబునకుం ద్రోవజూపుమని
ననాదురాత్ముండు - ఓ నాన - నీవీ ప్రదేశంబు బెన్నదు
నెఱుంగవు - క్రొత్తవాండవు కానిమ్ము - అన్నయూంద
లి పెద రమ్మనియాలినిం దోడ్కొని నడచుచుండె

ఇట్లు వానివెంటనె యా రాజు పోవుచుండ ను
క్కయొంటికాలివాండే తెంచి - యో పెద్దమనిసీ - ఇదినీ
కుం దగునా నా కాలెరువు తీసికొని వెండియు నాకు దర్శ
నంబు నైతిమీవైతి - నేటికి నా భాగ్యంబున దొరకొం
టివెక్కడికేతెం చెదవు నా కాలిచ్చిపొమ్మని - యడ్డప
డియె నదివిని యిది రెండవ వింత - యింక నెట్టివింత లి
య్యెడ నెన్ని చూచెదనో - యని డెందంబునం దలపో
సి యా రాజూరకుండె నాయె కాత్తుం డాతనింగని
యయ్యా యీ దుర్మార్గుండిట్టివాండే యగును - నన్నని
ర్వ్యధంబున నేమోసంబు చేసె నే నీతని రాజావెంతకుం
దోడ్కొనిపోవుచునాన్డ - నీవు నచ్చటికేరమ్ము అందు
నీకు న్యాయంబు గలుగుననియె నదివిని యట్లయని
యాతండును వెంటంబడియె.

నిట్లు ముప్వురును బోవుచుండ మార్గమధ్యంబు
నను నొక్కడు ప్రహతకుటుంబిని సబిడ్డలముందతో నె

మర్త్రి - యో ప్రాణవల్లభ నీకిదితగునా - నన్ను నీవింతా నంబుల నిట్లుపడనాడి స్వోదరపోషణపరుండవై త్రిమ్మరుట సంసారిలక్షణంబే - ఎవ్వరైనఁ జూచిననిది తగదనరే - నన్నిట్లిడుముల పాలుచేసియింత కాలంబునెంచుకుబోతివి యక్కటా మాయీనుసురు వోసికొంటివి - మాకేమి గతిచెప్పితివి - ఇంకనడుగు దాటనీను - మాకొక్కగతి చెప్పకుండిన నీవుచూచుచుండ నిందు ప్రాణంబుల నీకప్పగింతుమనుచు ఘోరంబుగాఁబలుకుచుండ - నదియుంజూచి - యీపిల్లలపిడుగుపిశాచి యెందుండివచ్చెను - మేలుమేలు - ఇదిపిశాచస్థానంబు గాఁబోలును - అక్కటా - యీశ్వరా యీయాపదలనుండి నన్నెట్లుదొలంగించెదవొ - యని దేవుని వేడికొనుచు - భూతోచ్చాటనమంత్రంబులం బఠింపసాగె

ఆయేకలోచనుండు నేకపాదుండు నాబిడంజూచి యమ్మా యీవెందు ప్రాణప్రియురాలవైనని న్నుమోసపుచ్చెనే యింకమమ్ము మోసపుచ్చుటయెంతవింత - యీతని నాడంబరుచుటయేతన్మాత్రంబుగాదు - రాజసభంగానియీతండు చక్కఁబడండు కాఁబట్టియచ్చటికే యీతనిఁగొనిపోవుచున్నారము నీవును మాతోడరమ్ము - అటపైనీ సంసారంబు చక్కంబడు ననిన నాదుర్భగయునియ్యకొనినడచె.

అంతనుక్క కోమటి కుటుంబునం గలిగిక్క

యుండాను నీతనిదూరంబునం గనివడివడివచ్చిం ఓ
యయ్యా- వ్యవహారలక్షణం బిదియగునా- నీవం
టివానికిదితగునా- ఏమియు నెఱుంగని పెద్ద మనుష్యు
నివలెధారాళంబుగాఁ బోవుచున్నావు- నిలునిలుము
అనినిలువంబెట్టి- ఇదిగో చూడుము- నాడునీకొడు
కు పెండిలికిఁ బుచ్చికొన్నవస్త్రంబులలెక్కయిది- ఇది
యా హార వస్తువులకైన మొత్తంబిదినీవప్పుడప్పుడు
చేబదుళ్లుగొన్నవాని సంఖ్య యనుచుండా పత్రంబు
లవిప్పివగుచుచు నిందుకేమిచెప్పెదవు- పెక్కువూఱు
లిదిగో తీర్చెద ననిచెప్పి యిప్పటికిం దక్కించికొన
రానైతివి- ఇప్పుడింకతప్పించికొనంగలవే- ఇప్పుడు
నేనొంటిగాను- ఇదిగో పెద్దమనుష్యులారా - ఆనాపె
ద్దియితని నిలువుచున్నాఁడను- మీరుసాయంబుగా
వచ్చియనుచు నిట్లునుడువ వారలందఱు నిదినిక్కం
బె పెహాయుంగుదుము- ఇట్టివాఁడుమనకు సాధ్యుండు
గాఁడు- మాయొరువురసొమ్ములఁ గొనుటకు రాజసభకీత
ని గొంపోవుచున్నాము- నీవును మాతో నిప్పటికే
తన్నునిమిష మాత్రంబునంబరిహారం బగునసినట్లు
యనియాతఁడును వారేనెంటఁ జనిరి నీయెల్లరు
రాజసభం బొచ్చిరానవురును వాదులైయారాజా
నెక నేరంబు మోపం దొడంగిరి- అందుకా పూఁచదు
షక పాతకుండను రాజా నేమించునను కరోడండిం

ష్యాలానియుండెనంత.

విక్రమాదిత్యుండు విడిచివచ్చిన నిమిషంబున
నుకనావశ్యక కృత్యంబుదీర్చుకొని భట్టియాతనిం గలి
యుతలంపున నడువనాతండు పెద్దబాట మున్నది
క్కో నరుండు గామింజేసి యున్నండు నితండున న్ను
విడిచిదవ్వుగా పోగుటలేదు ఈసమీపంబున నేమా
ర్గాంతరంబున నడచియుండవలయు ననియాడ్డి తో
వెంటనే పెట్టుచో పాక్షయాద్రుత్రోవను పలుజనులు
పోవునట్లు గానవచ్చుటయు నీతనియడుగులజా
డయుంచుక గానవచ్చుటయు నీతండిత్రోవ నేగి
యుండునని యూహించి యాత్రోవ బోవుచుం
నుల నిత్రోవ యెచ్చటికిం బోవునని యడుగ వారలీ
త్రోవ మహాపాతక పురంబునకుం బోవుననియు నం
దలి రాజు పంచమహాపాతకుండని యాతని రాజు పట్టను
బోవుటలేదు పోయిరేనియు వానిం బోనీరు వారలు నా
రాజునుయ రాజ్యముగా రానిచ్చుటలేదనియుం
జెప్పిన విని మనఃకంపంబుతో మనరాజు వృత్తాంతం
బు దెలిసి యుండ యిప్పురంబున జూచి నేనుయనింగా
యుండుండుటోలునటులైన చోనావదలం దగునుకొ
నునసిఖిన్నుండై కానిమ్ము మోసకాండ్రకు పాపసం
బులేప్రపతికారంబులు గానగపటవేషంబున నా
యేనసీ పురంబునం జొచ్చెదన పాయంబాటం దీర్చు

ను హేయంబుల నాబుద్ధికొలఁదిం బన్నెదనని తలపోసి తి
డయక పూర్వవేషం బొక్కచో మాటువరచి సేము
డంబూదిం బూసికొని దొరకినయొక్క చర్మంబుఁ గట్టి
కొనికపాలమాలికలం బూనిపిశాచవేషంబుతోఁ జా
మవారలకెల్లం గంపంబుపుట్టించుచు హాహాకారం
బుతో శోణకోణ లోచనుండై యప్పురంబుసొచ్చి
యెదుటంగానవచ్చువారలకెల్ల నిర్భర్త్సనంబు సేయు
చు నెక్కడమీరాజు వాఁడేమి తనమేనుతానెఱుంగఁ
డోయనుచు నుచ్చతరఝాంకారంబులు సేయుచుం
డనచ్చటివారలెల్ల భయభ్రాంతులై బెదరసాగిరి-
అంగుంగొందఱు రాజపురుషులు సాహసించి వినయ
నమ్రులై - స్వామీ మీరెవ్వరో ఆనతీవలయును మా
వారకు వెఱుంగించెద మనఁబడు- నొక్కయట్టహాసం
బు చేసి- యప్పురా నన్నెఱిఁగితిరో- యేను పంచమహా
పాతకునిగురుండ దశమహాపాతకుండఁ గానాయ
నేను-

అదియాలించి వారలు బిరాలునం బోయిరాజా
నకుం దెలుప నాతండును బుద్ధిహీనుండు గావున నది
విమర్శింపక యడిగ్గనసింహాసనంబుడిగ్గి వినయనమ్రుం
డైతనగురువుం జూచు నాదరంబున నెదురేగి పాదాభి
వందనంబు సేసిననీ కుహనా గురుండు నట్టహాసంబు
జేసి యోరీ ప్రియశిష్యుడొ నన్నుఁదు నీవింతగడ పేమరి

యుండుటలేదు ఇప్పుడిట్లేల చేసితివని యడుగ నారా
జు భయభ్రాంతుండై యపరాధిని బుద్ధిహీనుండ నా
తప్పు సైరింపు మనవుడు వెండియు నొక్క వింతన గ
వునగి మంచిది యట్లు సైరించితిమని చెప్పుచు సభాస్థా
నంబునకు వచ్చె నాతని వెంట నారాజు వచ్చి స్వామీ
యీ రాజ్యంబెల్ల దేవరది దేవర యానతి నుండువాఁ
డనని విన్నవించి తన సింహాసనంబు నాతనికిం జూపి
దేవర యిది పవిత్రంబు సేయవలయునని మెల్లగా వి
న్నవింపనట్లయని కూర్చుండి యారాజును సింహాస
న సమీపంబునం గూర్చుండుమని నియమించె దేవ
రాజ్ఞ కృతార్థుండనని యట్లు కూర్చుండె నప్పుడా మహా
రాధికుండు ఓయీ నేము మా నీ ప్రజల నెల్ల భద్రంబు
గా నేలుచున్నావా మే ముపదేశించిన నీతిమార్గంబు
బు నీతలంపున నున్నవా మరచితివా యని యడిగిన నా
రాజు స్వామీ దేవర యానతిచ్చిన యుపదేశంబు లెల్ల
ధరింప బృహస్పతికైన నశక్యంబై యైనను నా బుద్ధికొల
ది ధరించితినని విన్నవింప నాకర్ణించి మంచిది యిప్పుడే
యర్ధరాత్రియేని వ్యవహారంబు దీర్పవలయు నటు చూచెద
ము వాది ప్రతివాదుల రావింపు మనవుడు స్వామీ యిం
తకు మున్న నొక్క క్షత్రియునకు కన్నుం గాలు నై
విరిచ్చిన వారలును వానికుటుంబినియు వానికి వె
రిచ్చిన కోమటియుం దగవు దీర్చికొనవచ్చియు

స్వారు ఆనతిరైయెనచోరావించెదననిన సాయభియు క్తుండుతనరాజె కావలయునని యూహించి మేయుని ప్పుడెయితరశిష్య రాజ్యంబులకుంభోషలయు వేగ రావింపు మనిపలుకనప్పుడె వారలరావించిననందుం దన రాజాంగనియుక్తుటాయిట్లు సంభవించె నేయని మనంబునంజింతిలియొ ప్రియశిష్యా యీవివాదంబు ననేమి విచారించితివన స్వామీ దేవరశిష్యుండనిట్లు విచారించితి నీకుప్రియుండీతనికన్న నీతనికాలు నెం పుగొనెంగాన నదివెండియు వీరలకిప్పించెదననియు నీతని యిల్లాలిని బిడ్డలు నేలుకొన వలయుననియు వె చ్చంబిచ్చిన కోమటికిరొక్కం బిచ్చునట్లును లేనిచో దండించునట్లును తీర్పు సేయందలంచితిననిరొ.

ఆమాటయాకర్ణించి యొక్కయట్టహాసంబు చేసి యక్కటాధర్మసూక్ష్మంబులు తెలిసికొనుటబ హు ప్రయాసంబు వినుమిందొక్క న్యాయరహ స్యంబుచెప్పెద మున్ను కన్నుంగాలు నిచ్చినవారల కింతకన్న నింత కాలునని తెలియకమనమీతనిచే న వియిప్పించినచో నంతయుచుకయేనియుం దక్కువయ యునచో న్యాయంబు చేకూరుంగాన మున్ను గనెం పులిచ్చినవారల రెండవకన్ను రెండవకాలుందిగియిం చితూనికె చేయించి యిందుకుసరిగాఁ బ్రతివాదిక న్నుంగాలుం దీయింతమనవుడు తనగురువాసతిచ్చిన

మాటలం గొనియాడి దేవరా యిది పరమధర్మంబుగా
నున్నది యట్లు గావించెదనని విన్నవించి వారలకన్నం
గాలుం గొట్టించి యిందాయితంబు సేయుండని భృ
త్యులని యోగించె వారలునట్లయని వారలందోడ్కొని
పోయిరి గాని వారలు తమకు స్నేహితులగుటం జాటున
కుంబోయి వారల వెండియుం గానరాకుండం బొమ్మని
మరలివచ్చి స్వామీ వారలు మమ్ము వదలించుకొని పలా
యితులైరని విన్నవింప మంచిది వారల కార్యంబు వా
రలే విడిచినచో నెవ్వరికేమి యక్కరయని చెప్పి యా
ప్రతివాదిం జూచి రాయీ నీకుటుంబిని నీబిడ్డలం బో
షించుట కేమి వచ్చెదవు వెచ్చంబిచ్చిన కోమటికేమి
చెప్పెదవు పెక్కుమాటలాడరాదు నీకు ధనంబు గలదేని
యీరెండిటికి నోడంబడుట లేనిచో నీకు ధనంబు లేదని
నిక్కంబుగాం జెప్పుమనవుడు స్వర ప్రత్యభిజ్ఞ నారా
జూలబ్ధస్మృతియైయయ్యా నేను ధనంబు లేనివాండ నశ
క్తుండ నని తెలిపెనదివిని కోమటిం బిలిచి యీతండు ధ
నహీనుండు గావున నీతని బిడ్డలం బెళ్లాము నీకునప్పగిం
చితి వారలం బోషింపుచుండి వారల చేతం బని సేయిం
చికొనుచుండుమని తీర్పునొసంగె శిష్యా యీ క్షత్రి
యుండు వట్టినిర్భాగ్యుండు ఇట్టివానినీ పురంబున నుం
చినం గీడుగలుగును గాననిప్పుడ యూరు వెడలించి వ
చ్చునట్లు భృత్యుని నియోగింపుమనవుడు నతండు మహా

భాగ్యంబని యట్లు గావించె నాదశమహాపాతకుండు
నా రాజుం బిలిచియేను పోయివచ్చెదనీవు సుఖంబున
నుండుమని లేచియతిత్వరితగతి వెడలి వెంటవచ్చు రా
జును నివారించియాగతంబుగాఁ జనిబాటకునేతెం
చియుప్పటంగాచి యున్న రాజుంగాంగాంచికొనియ
తా పూర్వవేషంబు దాల్చి రాజా యిమ్ముఖ్యకారి
త్వంబా వదలకుపోకువగును దుర్మార్గుఁడు దుష్కా
ర్యంబున నేమ్రవర్తిక్రియాసేయునదియనా నీవిశేషంబు
లంబువలనం దెల్లంబరొయ్యోనేయని పలికియదృష్టంబు
గా లోకాంతరంబులకు వెడలిరట.

ఈమహాపాతకప్రసంగం బెయిప్పుడు నిడదవోల
నుగోదావరీపశ్చిమసమీప ప్రదేశస్థగ్రామం
బనియిప్పటివారలు సెప్పుచున్నారు.

ఇది శ్రీపరవస్తువేంకటరంగాచార్యుల
య్యవారలుఁగారిచేరచియింపంబడి
నమహాపాతకపురకథ

VIZAGAPATAM.
Printed by A. C. Srinivasacharier,
Arsha Press, 1874.

14317